

بررسی مصوبات کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور

بخش آب

مقدمه

به دلیل برخی حساسیت‌های موجود در بخش آب و معضلات موجود در این بخش، برنامه‌ریزی برای اعتبارات این بخش از اهمیت خاصی برخوردار است. در قوانین بودجه سنواتی اعتبارات بخش آب در فصول منابع آب و آب و فاضلاب ارائه می‌شود. در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ اعتبارات تملک‌داری‌های سرمایه‌ای فصل منابع آب و فصل آب و فاضلاب به ترتیب ۲۱/۵ و ۴۶/۳ درصد کل اعتبارات تملک‌داری‌های سرمایه‌ای امور اقتصادی و امور مسکن، عمران شهری و روستایی است. همچنین اعتبارات تملک‌داری‌های سرمایه‌ای این فصول به ترتیب افزایشی برابر با ۱۱ و ۱ درصد را نسبت به رقم متناظر مصوب در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ دارند. در برنامه‌های ذیل فصل منابع آب در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸، اعتبار تملک‌داری‌های سرمایه‌ای برنامه‌های مهندسی رودخانه‌ها و سواحل و بهبود بهره‌برداری و حفاظت از منابع آب نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کاهش داشته‌اند و سایر برنامه‌های بخش آب عمدتاً افزایشی کم‌تر از نرخ تورم موجود را دارند. شایان ذکر است که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸، برخلاف قانون بودجه سال ۱۳۹۷ هیچ‌گونه اعتباری برای طرح‌های بخش آب از صندوق توسعه ملی لحاظ نشده است.

مختصص صن‌علنی

مشخصات لایحه

دوره دهم - سال سوم

شماره ثبت:

۵۲۵

شماره چاپ:

۱۳۹۳

تاریخ چاپ:

۱۳۹۷/۱۱/۲۴

بررسی مصوبات کمیسیون تلفیق و جمع‌بندی

بررسی مصوبات کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ در بخش آب نشان می‌دهد که به غیر از موارد محدود، مصوبات کمیسیون تلفیق عمدتاً مشابه احکام ماده‌واحد لایحه بوده و تغییر چندانی ندارد. دو نکته مهم قابل توجه در بودجه بخش آب در سال ۱۳۹۸ که متأسفانه در لایحه و در مصوبات کمیسیون تلفیق لایحه مورد توجه قرار نگرفته است، به شرح زیر هستند:

معاونت پژوهش‌های

زیربنایی و امور

تولیدی

دفتر: مطالعات

زیربنایی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۵۰۱۶۳۳۶

تاریخ انتشار:

۱۳۹۷/۱۲/۵

– **موضوع بند «الف» تبصره «۸»:** در مورد سهم بلاعوض دولت برای طرح‌های نوین آبیاری (آبیاری تحت فشار) که به‌رغم اثربخش نبودن در صرفه‌جویی آب در مقیاس کلان و برخی تبعات زیست‌محیطی، مجدداً در لایحه بودجه مطرح شده و متأسفانه در کمیسیون تلفیق نیز تصویب شده است. این موضوع بارها توسط مرکز پژوهش‌ها گوشزد شده است.

– **بند الحاقی:** در مورد لحاظ حق‌النظاره برای منابع آب زیرزمینی در راستای طرح تعادل‌بخشی این منابع

جدول ۱ مصوبات کمیسیون تلفیق در بخش آب و ملاحظات کارشناسی مرتبط با آنها را نشان می‌دهد.

جدول ۱. مصوبات کمیسیون تلفیق در بخش آب و ملاحظات کارشناسی مربوطه

ملاحظات کارشناسی	مصوبه کمیسیون تلفیق	تبصره/ بند
بدون تغییر نسبت به لایحه بررسی برنامه‌های گذشته نشان می‌دهد که توسعه سامانه‌های آبیاری تحت فشار از مهم‌ترین اقدام‌هایی است که برای جبران بیلان آبی منفی، مقابله با خشکسالی، احیای تالاب‌های افزایش بهره‌وری و غیره در دستور کار دولت بوده است. این امر در قانون برنامه توسعه ششم توسعه (ماده (۳۵)) بند «ب» نیز مجدداً مورد تأکید قرار گرفته است. اما مراجع معتبر ملی و جهانی، نسبت به کارکرد این سامانه‌ها تردید جدی دارند که حتی در صورت عدم رعایت ملزومات آنها، مشابه هر فناوری دیگر، می‌تواند آثار عکس مانند افزایش مصرف آب و تخریب محیط زیست را به دنبال داشته باشد. این موضوع بارها توسط مرکز پژوهش‌ها گوشزد شده است. پیشنهاد اول: پیشنهاد حذف پیشنهاد دوم: به دولت اجازه داده می‌شود در راستای اجرای بند «ب» ماده (۳۵) قانون برنامه ششم توسعه و اصلاحات بعدی، اعتبارات مورد نیاز را از محل طرح‌های ذیل برنامه‌های ۱۳۰۶۰۱۲۰۰۰ و ۱۳۰۷۰۰۲۰۰۰ به عنوان سهم کمک بلاعوض دولت هزینه نماید. سهم باقی‌مانده به عنوان سهم بهره‌برداران به صورت نقدی یا تأمین کارگر و تأمین مصالح یا کارکرد وسایل راهسازی و نقلیه و یا نصب کنتورهای هوشمند بر روی چاه‌های دارای پروانه بهره‌برداری قابل پذیرش است. پیشنهاد دوم: به دولت اجازه داده می‌شود در راستای اجرای بند «ب» ماده (۳۵) قانون برنامه ششم توسعه و اصلاحات بعدی، اعتبارات مورد نیاز را از محل طرح‌های ذیل برنامه‌های ۱۳۰۶۰۱۲۰۰۰ و ۱۳۰۷۰۰۲۰۰۰ به عنوان سهم کمک بلاعوض دولت هزینه نماید. سهم باقی‌مانده به عنوان سهم بهره‌برداران به صورت نقدی یا تأمین کارگر و تأمین مصالح یا کارکرد وسایل راهسازی و نقلیه و یا نصب کنتورهای هوشمند بر روی چاه‌های دارای پروانه بهره‌برداری قابل پذیرش است. در این طرح‌ها، نصب کنتورهای هوشمند بر روی چاه‌های دارای پروانه بهره‌برداری از محل سهم دولت انجام می‌شود.	در راستای اجرای بند «ب» ماده (۳۵) قانون برنامه ششم توسعه و اصلاحات بعدی آن دولت مکلف است اعتبارات مورد نیاز را از محل طرح‌های ذیل برنامه‌های ۱۳۰۶۰۱۲۰۰۰ و ۱۳۰۷۰۰۲۰۰۰ به عنوان سهم کمک بلاعوض دولت هزینه نماید. سهم باقی‌مانده به عنوان سهم بهره‌برداران به صورت نقدی یا تأمین کارگر و تأمین مصالح یا کارکرد وسایل راهسازی و نقلیه و یا نصب کنتورهای هوشمند بر روی چاه‌های دارای پروانه بهره‌برداری قابل پذیرش است.	تبصره «۸» بند «الف»
مورد تأیید	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است ظرف مدت سه ماه با همکاری وزارتخانه‌های نیرو، جهاد کشاورزی و نفت از محل اعتبارات مربوط به مطالعات اینترنت اشیا آیین‌نامه اجرایی نقشه راه «زیرساخت اندازه‌گیری پیشرفته» (AMI) را در شبکه ملی اطلاعات تدوین کند به طوری که کنتور هوشمند چاه‌های آب قابلیت اتصال به زیرساخت مذکور را داشته باشند و داده‌هایی مانند حجم آب مصرفی را به طور مستقیم به مرکز مدیریت داده‌های زیرساخت اندازه‌گیری پیشرفته ارسال کنند.	الحاقی کمیسیون تلفیق
به منظور پایداری تولیدات بخش کشاورزی و جلوگیری از حفر چاه‌های غیرمجاز آب و اضافه برداشت آب از چاه‌ها به وزارت نیرو اجازه داده می‌شود از طریق شرکت‌های تابعه ذی‌ربط به ازای هر مترمکعب آب، پنجاه (۵۰) ریال از مصرف‌کنندگان منابع آب زیرزمینی که استحصال آن توسط دولت انجام نمی‌پذیرد، اخذ نموده و به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز کند. تا سقف دو هزار میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در قالب ردیف ۵۳۰۰۰۰ در اختیار وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی بابت کمک به نصب کنتورهای هوشمند حجمی آب، اجرای سایر برنامه‌های تعادل‌بخشی دشت‌ها و کمک به ایجاد تشکل‌های آب‌بران و نظام‌های بهره‌برداری قرار می‌گیرد. دستگاه‌های اجرایی مکلفند درآمدهای اکتسابی هر استان را در همان استان و دشت‌های ذی‌ربط هزینه نمایند. تبصره - هزینه‌کرد منابع مالی حاصل از ردیف ۹-۵۲۰۰۰۰۰ موضوع کمک زیان شرکت‌های آب منطقه‌ای مشمول مفاد ماده فوق نمی‌شود.	-	پیشنهاد جدید